

Ел дамуының басты шешімі – білім мен ғылымда

Мемлекет басшысының Жолдауларынан әрбір жеке тұлға өзінің күнделікті өміріне, отбасына, жұмысына игі әсері бар тұстарын іздейтіні анық. Президент Қ.К.Тоқаевтың биылғы «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-қимыл кезеңі» атты халыққа Жолдауында ел экономикасын өркендетіп қана қоймай, білімді дамыту, әлеуметтік мәселелерді шешу, денсаулық, қауіпсіздік шараларын күшейту, халықтық билік, жемқорлық, отбасы сияқты мәселелерімен қатар өскелең ұрпақты өз бетімен ізденуге, ғылыммен айналысуына баса көңіл бөлу қажеттігін сөз етті.

Президенттің биылғы халыққа Жолдауынан, менің түсінігім бойынша, үш мәселені баса айтар едім.

Біріншіден, білім мен ғылымға байланысты. Мемлекет тарапынан білім мен ғылымға көп көңіл бөлінуде. Әлемде қалыптасқан ауыр жағдай біздің жастарымыздың білімге деген құштарлығын, оны игеру жолындағы талабына кедергі бола алмайды. Сондықтан жас ұрпақтың толыққанды білім алуын шешу үшін Президенттің бірыңғай білім беру платформа-сын құру туралы шешімі дұрыс болған деп есептеуге болады. Сондықтан «Жас ғалым» жобасы аясында студент жастарды ғылымға тарту мақсатында ғылыми зерттеулер үшін 1 мың гранттың бөлінуі бұл саланың жаңа серпінмен дамуына кең жол ашады деп ойлаймын.

Елдің, ұлттың, халықтың атын шығаратын қоғамның үш саласы бар болатын болса, соның бірі барлық ғылымның түп қазығы болып табылатын білім болып отыр. «Білімді мыңды жығады, білекті бірді жығады» дейтін атам қазақтың біліп айтқан нақыл сөзі қазіргі уақытта өте маңызды болса керек, себебі бәсекеге қабілетті елдердің қа-

тарына қосылуымыздың бірден – бір шарты осы болмақ.

Білім саласының қызметкері ретінде менің көңілімнен шыққан екінші мәселе, Президенттің қоғамдағы ең көкейтесті мәселелердің бірі болып келе жатқан жемқорлыққа тағы бір назар аударуы, оның ішінде жемқорлыққа барған қылмыскерді мерзімінен бұрын босатпау туралы шешімі мен жалған диплом жасаумен айналысатын жоғары оқу орындарын жабу мәселесін қозғауы қоғамның барлық әлеуметтік жіктерін бейжай қалдырмағаны ақиқат. Бұл мәселені шешу жастардың ашық та нақты білім алып шығуына, өзінің болашағына сеніммен қарауына жол ашатындығы анық.

«Шындық көз шұқиды» деген, ащы да болса ақиқатын айту парызымыз. Ауруды асқындырмай, дер кезінде емдесе, одан айығып кетуі мүмкін. «Ауруын жасырған өледі» демекші қоғамның ең ауыру дерті – осы жемқорлық болып отырғаны шындық. Дендеп кеткені соншалық, халық арасында кез-келген мәселені тек қана тамыр-таныстықпен шешуге болады деген түсінік бойларына әбден сіңіп кеткенін байқауға болады. Бұл қандай адамның болмасын, әсіресе жастардың өз

біліміне сенбеуіне немесе білім арқылы барлығын жеңіп, үлкен табыстарға кенелуге болатындығына күмәнмен қарауына жол ашып отырған жайы бар. Біздің негізгі міндетіміз – осы келеңсіз, жағымсыз түсінікпен күресе отырып, алдымыздағы білім іздеп, тәрбиелі болуға ұмтылып отырған студент жастарымыздың бойында өзіндік сенімнің қалыптасуына игі әсер ету.

Үшінші мәселе – ауыл әкімдерін сайлау. Бұл биылғы Жолдаудың ерекшелігі және халықтың көкейінен шықты деп ойлаймын. Себебі Конституция бойынша біздің мемлекет сайланбалы және демократиялы ел. Олай болса, билік халық алдында жауапты. Себебі билік тұтқасында отырғандардың айлық жалақысы, жүріп-тұруы, ішіп-жемі барлығы халықтың есебінен, халық аударған салымдар есебінен құралады. Менімше, олар бұны білмейтін сияқты. Президент Қ.К.Тоқаев Жолдауда осыны ескеріп отыр. Ауылдың жағдайын сол ауылдың әкімі мен халқынан артық білетін ешкім жоқ. Ауыл әкімі жоғарғы жақтың ұсынысымен емес, халықтың сайлануымен келетін болса, ауылдың қай жағынан болмасын өзгертінгі түсінікті. Мұндай жағдайда ауыл әкімі бар білімін де, біліктілігін де, күш-қайраты мен жігерін де сол ауылдың өркендеуіне, әлеуметтік мәселелерді шешуге жұмсайтыны анық. Өйткені ол ауыл халқы алдында әрбір ісі үшін жауапты екенін біледі. Президенттің бұл бағыты биліктің аздап болса да халыққа жақындауының алғашқы баспалдағы деп есептеу керек.

Р. АЙМАҒАМБЕТҰЛЫ
Ы.Алтынсарин атындағы
Арқалық педагогикалық институты «Рухани жаңғыру»
жобалық кеңсесінің директоры